

Karin Jonsson
Hälsa- och sjukvårdspolitiska avd
Tfn: 063-14 75 51
E-post: karin.jonsson@regionjh.se

Socialdepartementet

s.registrator@regeringskansliet.se
s.sf@regeringskansliet.se

Svar på remiss Ansvar för de försäkringsmedicinska utredningarna, S2016/07117/SF

Region Jämtland Härjedalen, nedan kallad Regionen, har beretts möjlighet att ge synpunkter på rubricerad utredning.

Med försäkringsmedicinsk utredning avses en medicinsk undersökning av en person som omfattas av Försäkringskassans försäkring.

Undersökningen ska ligga till grund för Försäkringskassans bedömning av den försäkrades arbetsförmåga inför beslut om rätt till ersättning eller förmåner enligt socialförsäkringsbalken.

Sedan år 2010 har staten och SKL träffat överenskommelser om försäkringsmedicinska utredningar där landstingen, mot ersättning, ska tillhandahålla försäkringsmedicinska utredningar till Försäkringskassan. Överenskommelserna har reglerat utredningarnas utformning, leveranstid och ekonomisk ersättning. Nuvarande överenskommelsen gäller till 2017-12-31.

Utredningens förslag till ny lag överensstämmer i stort med nuvarande överenskommelse. Huvudsakliga förslag och bedömningar är:

- Vid prövning av en försäkrads arbetsförmåga enligt socialförsäkringsbalken kan Försäkringskassan som stöd för sitt ställningstagande beställa en försäkringsmedicinsk utredning

- Landstinget får ett lagstadgat ansvar att utföra de försäkringsmedicinska utredningarna.
- Om ett landsting bedömer att de inte kan göra de försäkringsmedicinska utredningarna kan de sluta avtal men någon annan som kan utföra dem, antingen ett annat landsting eller en privat aktör.
- Försäkringskassan ska fortlöpande bedöma sitt behov av försäkringsmedicinska utredningar och ta fram prognoser över behovet som de presenterar för landstingen.
- Utifrån socialförsäkringsbalken får Försäkringskassan ansvara för att ersätta landstingen för de försäkringsmedicinska utredningar som landstingen utför. Landstingen ska få full ekonomisk kompensation för arbetet med de försäkringsmedicinska utredningarna.

Regionen stödjer utredningens förslag till lag om försäkringsmedicinska utredningar. Regionen ställer sig även bakom utredningens bedömning att försäkringsmedicinska utredningar inte ska betraktas som hälso- och sjukvård eller myndighetsutövning och därför inte behöver journalföras enligt Patientdatalagen. Det bedöms som skäligt att den som utfört undersökningen ska upprätta ett skriftligt utlåtande som ska bevaras i minst 10 år och skyddas så att obehöriga inte får tillgång till uppgifterna. Regionen förordar att särskilda bestämmelser införs som reglerar tystnadsplikten. IT-stöd för dokumentation och rapportering ska tillhandahållas av Försäkringskassan.

För att underlätta processen för alla inblandade är det viktigt att Försäkringskassan, liksom idag, ger tydlig information till den försäkrade om varför en utredning ska genomföras och hur det går till. Detta ska även inkludera patientförsäkringen, där Regionen anser att utredningen behöver utvecklas. Tydlighet kring försäkringsskydd för de personer som genomgår en försäkringsmedicinsk utredning är viktig för såväl de

försäkrade som för landstingen och försäkringsbolagen. Regionen förordar att särskilda bestämmelser införs om patientförsäkring.

Utredningen förordar att ledningen för den verksamhet som genomför utredningarna ska motsvara hälso- och sjukvårdens verksamhetschef. Regionen har ingen annan uppfattning och anser att det även ligger i landstingets ansvar att säkerställa att lokaler och utrustning är väl anpassade för ändamålet så att kvaliteten i verksamheten säkerställs.

I delar av landet råder det brist på läkare med kompetens att genomföra försäkringsmedicinska utredningar. Detta faktum gör att det är mycket angeläget att Försäkringskassan i den nya lagen får ett tydligt åläggande att lämna regelbundna prognoser och utarbeta enkla och väl fungerande rutiner för ersättningen till landstingen.

Att utbilda och bygga upp en enhet som sedan inte kan finansieras om Försäkringskassan minskar antalet beställningar kan bli en kostsam affär för landstingen och orsaka oönskad undanträngningseffekt för hälso- och sjukvården.

Förslaget att den försäkrade ska beviljas förskott från Försäkringskassan för kostnader för resa och uppehåll är bra, liksom att Regionen ska få full kostnadstäckning för utbildning, resor och administration. Regionen är även positiv till att landstingen garanteras en lägsta grundersättning motsvarande 70 procent av Försäkringskassans årsprognos för utredningar. Med en sådan skrivning ges landstingen rimliga planeringsförutsättningar.

Däremot invänder Regionen mot förslaget att landstinget ska lämna specificerad faktura till Försäkringskassan på genomförda utredningar. Försäkringskassan leveransgodkänner samtliga utredningar. Av erfarenhet vet vi att detta kan ta tid och innan det är klart ersätts inte utredningen. Då Försäkringskassan är den som sitter på all information v.g. beställningar och leveransgodkännande så förordar vi att nuvarande ordning bibehålls dvs. att Försäkringskassan betalar ut ersättning till Landstingen efter kontroll.

Att Landstingen ska be Försäkringskassan om information för att sedan skicka en specificerad faktura till dem är ett onödigt och tidskrävande administrativt moment som bör undvikas.

Utredningen föreslår att utredningen ska vara Försäkringskassan tillhanda senast 30 dagar efter det att begäran om försäkringsmedicinsk utredning har inkommit till landstinget. För denna regel måste det kunna finnas undantag för särskilda skäl. Ett sådant skäl skulle kunna vara att den försäkrade inte går att nå eller uteblir från undersökningen. Ett annat skäl kan vara att nyckelpersoner för utredningarna plötsligt slutar och det tar tid för landstinget att finna ersättare. Att försäkringskassan i lagtexten åläggs att lämna regelbundna prognoser över både antal och typ av utredningar är en förutsättning för att landstingen ska kunna planera och garantera leverans av god kvalitet.

Sammanfattningsvis är Region Jämtland Härjedalen positiv till förslaget om en egen lag då det inte är rimligt att reglera utredningarna i årliga överenskommelser. Regionen ställer sig även bakom att landstingen får det övergripande ansvaret för att genomföra Försäkringsmedicinska utredningar, beaktat de synpunkter som lämnats ovan.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Ann-Marie Johansson
Regionstyrelsens ordförande

Ingela Jönsson
Tf Regiondirektör